

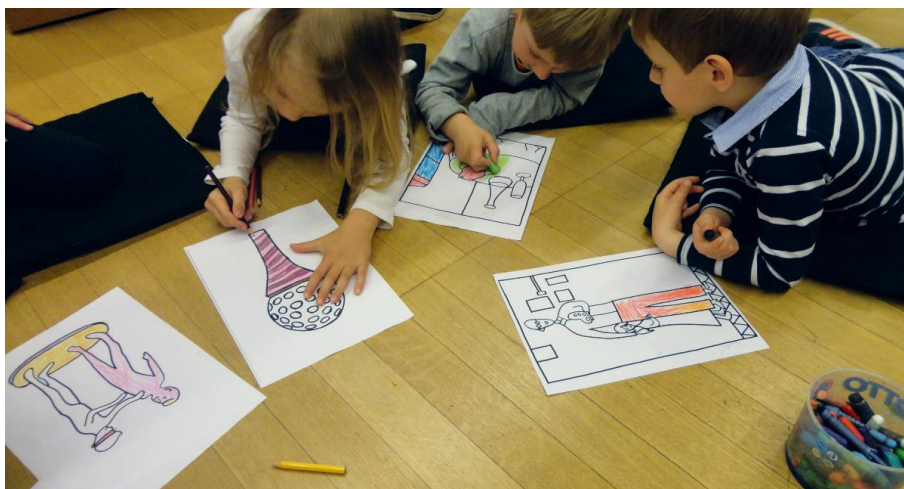
+MG | POBARVAJ ME, POIŠČI ME!

Dragi starši, vzgojitelji, učitelji!

Pobarvanke so med našimi najljubšimi pripomočki ob vodenih ogledih za najmlajše, ker se ob tej relativno preprosti nalogi hitro sprostimo in povežemo, obenem pa so odlična osnova za pogovore o naših muzejskih zbirkah, umetniških delih in njihovih avtorjih, ter o umetnosti na splošno.

Po uvodnem pogovoru in barvanju, se naša druženja običajno nadaljujejo v razstavnih prostorih **stalne zbirke** umetnosti 20. stoletja na Slovenskem. Ker zaradi epidemioloških razmer obisk muzeja ni vedno mogoč, smo del druženja s pobarvankami prilagodili za spletno uporabo.

Upamo, da vam bo material, ki smo vam ga pripravili, v zabavo in pomoč pri učenju in odkrivanju umetnosti. Zavedamo se, da so muzejske izkušnje ob ogledu originalnih umetniških del nenadomestljive, zato si želimo, da bo ta spletni material kmalu samo uvodna dejavnost v naše srečanje v živo.

Najprej natisnite pobarvanke in si pripravite voščenke, flomastre ali barvice. Lahko se odločite pobarvati eno ali več pobarvank. Ne glede na to, katero pobarvanko ste izbrali, si pred pričetkom barvanja skupaj zastavimo nekaj osnovnih vprašanj:

- Kaj menite, kako veliko je umetniško delo, ki ga barvate?
- Ali lahko na prvi pogled presodite, ali gre za sliko, kip, fotografijo ali katero drugo umetnostno obliko (npr. umetniško instalacijo)?
- Kaj se vam zdi, iz katerih materialov je narejena umetnina, ki jo barvate?
- Zakaj ste izbrali ravno to barvo ali vzorec pri barvanju?
- Ali lahko prepoznate motiv umetniškega dela, ki ga barvate (kaj umetnina predstavlja)?
- Zakaj ste se odločili prav za to pobarvanko, čeprav morda ne veste kaj predstavlja (ker vam je všeč motiv, ker se vam zdi zanimiva...)?

Po uvodnem delu se naše druženje običajno nadaljuje v razstavnih prostorih stalne zbirke umetnosti 20. stoletja na Slovenskem, kjer skupaj poiščemo umetnine, ki smo jih izbrali in pobarvali. Med sprehodom po razstavi se pogovarjamo o času in okoliščinah, v katerih so razstavljena dela nastala. Ustavimo se pri umetninah, ki so upodobljena na pobarvankah in naše izdelke primerjamo z originalom. Pogovorimo se o morebitnih razlikah med originalom in našimi pričakovanji med barvanjem.

V času epidemije, ko se po razstavnih prostorih ne smemo sprehajati skupaj, smo vam pripravili **navodila in material na spletu**. Kliknite in lahko si boste prebrali, kaj se ob umetniških delih pogovorimo ob obisku v muzejskih prostorih, ogledajte si reprodukcije del v naši spletni zbirki in jih poiščite na fotografijah na spletu.

Takoj ko bo obisk muzejev mogoč pa vas vabimo, da nas spet obiščete. S seboj prinesite pobarvanke, s katerimi bomo skupaj poiskali izbrana dela na razstavi! V MG+MSUM-u vas čaka še veliko pobarvank in zgodb, in kar je najvažnejše, umetniških del.

VENO PILON, Tihožitje s hruško in litrom, 1922 / olje na platnu

Pilonovo tihožitje spada med najbolj priljubljene pobarvanke, ker se, kot pravite, ob barvanju tako razumljivega, takorekoč klasičnega motiva počutite prijetno in domače.

V glavnem že med barvanjem ugotovite, da gre za sliko; pri določanju njene velikosti in tehnike ter prepoznavanju barv pa slišimo toliko odgovorov kot je udeležencev na delavnici. In prav je tako! Pisane mize, prti različnih vzorcev, ugibanje ali je v vrču vino, sok ali voda so *podrobnosti*, ki naše skupno opazovanje slike

naredijo zabavnejše.

Obenem pa se ob sliki (na)učimo - kaj je tihožitje in katere tipe tihožitja poznamo. *Tihožitje* primerjamo z drugimi Pilonovimi deli na razstavi kot sta *Čipkarica* in *Na bregu Seine* in na njih iščemo podobnosti in razlike (motivi – portret, tihožitje, krajina).

ZDENKO KALIN, Otroške igre III (Slepe miši), 1953 / bron

Pozor, otroci na razstavi!

Preden si ogledamo razstavo ponovimo, kako se je treba obnašati v muzejskih prostorih - na razstavah ne tečemo, ne dotikamo se umetnin, pozorni smo na to kje hodimo, saj muzej in galerija nista igrišče. Pa vendarle tudi v galeriji obstajajo izjeme: Med njimi je skupina otrok, ki teh pravil ne *upoštevajo*! *Vrtijo se v krogu Zdenka Kalina*, in se z zavezanimi očmi *igrajo slepe miši*... To razigrano skupino imenujemo Kalinovi otroci in kot ste verjetno že uganili,

njihovi obrisi nastopajo tudi v naši pobarvanki.

Otroške igre Zdenka Kalina nam ponujajo veliko tem za pogovor; najprej se osredotočamo na občutek gibanja, ki ga, kljub izbiri težkega materiala kot je bron, kipar mojstrsko obvlada, s svojo tehniko pa nam pričara občutek plesa, vrtenja, vetra v laseh...

V dvoranah z deli iz 70ih in 80ih let prejšnjega stoletja skulpture Kalinovih otrok primerjamo s še eno umetnino, ki pa je resnično v *gibanju*, in to je - **akvomobil Slavka Tihca**. Ta zanimiv, gibajoči se objekt vas vedno znova navduši s svojo igrivostjo in nenavadnostjo ter je odličen uvod v razumevanje moderne in sodobne umetnosti.

JAKOB SAVINŠEK, Laž, 1957 / patiniran mavec

Kaj pomeni abstrakcija? Kako upodobiti čustva? Ali ima veter obliko? Kako izgleda nočna mora? Kaj pa sladke sanje?

Kip **Laž** umetnika Jakoba Savinška odpira veliko vprašanj in razburja našo domišljijo. Že sama pobarvanka je ena sama uganka - uganiti moramo, katera stran je prava; kaj sploh predstavlja; kako se jo pravilno gleda... Vaši odgovori vedno prinašajo obilo smeha in zabave! Ker pa je kip Laž z naše pobarvanke na razstavi v družbi ostalih Savinškovih abstraktnih kipov (**Mora, Napuh, Zloba**), so pobarvanke dober uvod v pogovore o nerazumljivih pojmih in težko prepoznavnih (likovnih) oblikah.

Druženje ob abstraktnih oblikah in pojmih ponavadi zaključimo kar s pravljico, ker si toliko novih pojmov lažje zapomnimo ob dobri zgodbi! Tudi vi ste verjetno že slišali za humorno zgodbico **Laž in njen ženin** pisatelja Frana Milčinskega. Mi jo imamo zelo radi, še posebej pa se zabavamo, ko nam pošljete svojo likovno interpretacijo zadnjega stavka, ki se glasi: "in sta imela mnogo, mnogo, mnogo otrok". Veselimo se vaših (novih) "malih laži"!

GABRIJEL STUPICA, Avtoportret s hčerko, 1956 /olje na platnu

Že na prvi pogled je jasno, da iščemo sliko, natančneje portret moškega, ki ima ob sebi deklico. Vendar pa željo po raziskovanju naprej spodbudi občutek nekakšne skrivnostnosti, ki ga to umetniško delo oddaja- *Kdo je človek na sliki? Ali je deklica njegova hčerka? V kakšen nenavaden "prostor" sta postavljena oba lika?* Iskanje umetniškega dela in odgovorov na razstavi v hipu postane prava raziskovalna pustolovščina!

Odgovore (in tudi obširnejšo zgodbo) *dobimo* kar pri samem umetniškem delu - velikem oljnem platnu Gabrijela Stupice, ki ga lahko vedno prepoznate kot slikarja, saj ga izdajajo barvni madeži na oblačilih in paleta, ki jo drži v roki, pa tudi *kvadrati* v ozadju, ki predstavljajo slike v ateljeju. Ob njem stoji hčerka Marija Lucija. Posebej vas navduši dejstvo, da so (bili) vsi člani družine Stupica slikarji oz. slikarke! Prepričani smo, da se tudi v vaši domači knjižnici najde kakšna knjiga pravljic z ilustracijami Marlenke Stupica (slikarjeve žene), Marije Lucije Stupica (hčerke) ali pa Hane Stupica (vnukinje).

Delo **Avtoportret s hčerko** se navezuje tudi na Stupičino sliko **Miza z igračami** in naše ugibanje, ali je deklica s slike *kriva* za razmetane igrače na mizi v ateljeju. Večino igrač na mizi prepoznate, tiste skrivnostne pa vam razkrijemo mi!

Kako smo odkrili, katerih predmetov oz. igrač na sliki ne moremo prepoznati? Katere skrite detajle in zgodbe *odkrijemo* na (ostalih) razstavljenih slikah Gabrijela Stupice? Ali nas lahko *varajo* lastne oči? Pripravite svoje pobarvanke in pridite na ogled v galerijo! Najavite nam svoj obisk, da vam bomo v živo *razkrili* vse zanimivosti in skrivnosti Stupičinih slik.

DUŠAN TRŠAR, SO I, 1969 / neon, pleksi steklo

Še ena nenavadna, ne popolnoma razumljiva pobarvanka, pri kateri ste vedno v dvomu ali gre za kip ali pa je upodobljena slika z močno poudarjenim okvirjem.

Tršarjevo delo na razstavi najdemo med umetninami iz 70ih let prejšnjega stoletja, kjer je vprašanje okvirjev posebej poudarjeno - nekatere slike imajo *samo* podokvir, podokvirji pa so velikokrat različnih in nenavadnih oblik; nekatere slike pa še podokvirjev nimajo in visijo na steni kot kos blaga ali

platna ali pa slikarsko platno namesto tkanine zamenja kak drugi material. Umetnost 70ih let prejšnjega stoletja na splošno zaznamuje eksperimentalnost, *poskus*, igrivost, raziskovanje. Zato ne preseneča, da *našega okvirja* s pobarvanke ne najdemo na steni, temveč na sredi razstavne dvorane. Gre za delo Dušana Tršarja, umetnika znanega po nenavadnih svetlobnih objektih, ki so bili v tistem času pravo odkritje.

V duhu sedemdesetih let Tršar raziskuje in uporablja različne materiale ter jih povezuje v nenavadne odnose in abstraktne oblike. Umetnikova svetlobna skulptura vas vedno znova navduši, kar izkoristimo za uvodni pogovor o sodobnih umetniških praksah. Veselje pa je toliko večje, ko tudi vaše pobarvanke *postanejo* vidne v temi, kar dosežemo s posebnimi fluorescentnimi barvami.

ANDRAŽ ŠALAMUN, Bizon, 1986 / olje na platnu

Ob koncu sprehoda nas čaka veliko presenečenje! Ko rečemo veliko, to razumite dobesedno.

Najboljši del skupnega ogleda so vaše reakcije ob umetniških delih, ki se precej razlikujejo od pričakovanj s pobarvank.

Bizon Andraža Šalamuna je definitivno takšna umetnina, ki vas kljub *namigom* o njeni velikosti, vedno znova preseneti in navduši. In to je čar in bistvo vsakega skupnega ogleda na razstavi! To je moč umetnine, ki te prevzame ne glede na poprejšnja pričakovanja.

O divjem, svobodnem bizonu, ki *teče* po velikanskem slikarskem platnu brez okvirja obstaja zanimiva anekdota, ki jo je Šalamun povedal v nekem intervjuju. Navdih za ta nenavadni motiv (bizoni namreč ne živijo v naših krajih) je prišel iz skodelice kave, v katero naj bi mu *padel* bizon.

Zakaj je padel bizon slikarju v kavo oz. kako lahko sploh bizon pade v kavo? Ob naslednjem toplem napitku poiščite, katera žival pa je vam *padla* v skodelico! Njene oblike si lahko zamislite ob peni in barvnih odtenkih pijače ali v usedlini na dnu skodelice. Domišljija res nima meja, tako kot jih nima Šalamunov bizon, ki *teče* po platnu brez okvirja.